

Afval werkt u samen weg

14 juli 2020, 02:00

Thomas Vandenhoute

Q-lite is erin geslaagd zijn restafval in één jaar tijd met 30 procent te doen dalen. Dit is het resultaat van een hele reeks acties die samenwerking als gemeenschappelijke noemer hebben: onderzoek, hergebruik en een mentaliteitswijziging.

Q-lite ontwerpt, produceert en vermarkt led- en lcd-displays, voornamelijk voor buitengebruik. In de productie vindt de assemblage plaats van de aangekochte onderdelen en onderdelen die op maat door derden zijn vervaardigd en getest op functionaliteit. Een aantal onderdelen worden ook bij onderaannemers gecoat. Ten slotte verpakt het de producten voor verzending en installatie bij de klant. Deze werkwijze is van toepassing op heel wat kmo's in de maakindustrie. Ook zetten heel wat maakbedrijven al enige tijd in op afvalpreventie. Zo ook Q-lite. Toch is de onderneming erin geslaagd haar restafval in één jaar tijd met 30 procent te laten dalen.

Deze grote vooruitgang kunnen boeken is vanzelfsprekend het resultaat van een hele reeks acties en verbeteringen. Zo bleek uit een eerste analyse dat verpakkingsafval het grootste deel van het afval vormde, waarvan een deel in het restafval terecht kwam. Het belangrijkste inzicht bij Q-lite was dat het zelf geen verpakkingspecialist is. Daarom werd voluit gekozen voor samenwerking.

Samenwerking

Een eerste stap was de verschillende **afvalinzamelaars en verwerkers bezoeken** om te leren wat de randvoorwaarden zijn voor kwalitatieve inzameling en sortering, wat de kansen zijn voor hergebruik, wat gerecycleerd kan worden en welke grondstoffen verloren gaan omdat voor verbranding gekozen wordt. De plaatsbezoeken bij de verwerkers leverden al heel wat kennis op over hoe door slimme scheiding in de productie een groter deel van het verpakkingsafval van verbranding naar recyclage te kunnen opwaarderen. Ook voor de afgedankte led-displays werden afspraken gemaakt voor demontage en scheiding, met het oog op maximale en hoogwaardige recyclage. Q-lite kiest er hierbij voor om met lokale ophalers samen te werken, omdat dat de meest flexibele oplossing bracht.

Vervolgens werden de **inkomende verpakkingen** aangepakt. Zoals in vele andere maakbedrijven is de afvalfractie aan karton en folies in grootteorde vergelijkbaar met het volume dat aangekocht wordt om zelf te verpakken. Het is dan ook logisch om samen te werken met de leveranciers, om na te gaan waar er kansen liggen om tot een win-win-situatie te komen van enerzijds minder kosten om onderdelen te verpakken voor de leverancier en anderzijds minder inkomende verpakkingen en dus afval bij het bedrijf. Ook hier betekent 'samenwerken' effectief 'samen werken'.

Een eerste reactie van de verkoper van de onderdelen gaf aan dat afgeweken moest worden van het standaard proces en dus tegen meerprijs minder verpakking kan voorzien worden. Het is dus erg belangrijk dat beide partijen elkaars uitdagingen goed verstaan om vandaar te zoeken naar een gezamenlijk doel (bijv. beide minder kosten maken). Het is dus ook belangrijk om de juiste functies van beide partners bij elkaar te brengen. Een verkoper heeft andere doelen dan de verantwoordelijke voor de productie. Zo zal kennis van bescherming tijdens transport ook helpen om ook hier de risico's beter te kunnen inschatten. Het blijft een uitdagend proces dat niet met alle leveranciers even vlot verloopt. In vele bedrijven wordt de realisatie van dergelijke verbeterprojecten meegenomen in de leveranciersbeoordeling en worden zo stappen gezet richting circulair aankopen.

Inzetten op hergebruik was een volgende logische stap. Heel wat kartonnen dozen zijn nog perfect functioneel na het eerste gebruik. Twee grote uitdagingen voor hergebruik zijn de grote diversiteit in maten en kwaliteiten en de bedrukking en labeling op de dozen.

Wat betreft de maatvoering is een eenvoudige analyse van de meest voorkomende maten een eerste stap: welke maten komen het bedrijf binnen en welke heb je nodig voor verzending? Dikwijls kan hier al een match gevonden worden, zeker voor verzending van vervangonderdelen en kleine hulpstukken.

De uitdaging van labeling kan omgevormd worden tot een opportuniteit om uw imago te versterken. Zo hergebruikt Nike dozen en kleeft het een label op de doos met een slogan 'Re-use it. We are.' Q-lite gebruikt een gelijkaardig label met een oproep tot hergebruik.

Intern logistiek systeem

Vele bedrijven deinzen terug voor de verwachte complexiteit om zo'n intern logistiek systeem op te zetten voor een beperkte meerwaarde. Inderdaad, uit de afvalfractie is slechts een kleine fractie verpakkingsmateriaal te halen en dat levert nauwelijks directe winst op. Wat leren we van bedrijven die dat wel doen? Bedrijven die dergelijke methodes wel opzetten laten veelal de werknemers deze processen bedenken en uitwerken. Het **verhoogt de betrokkenheid en levert vooral veel leerelementen** op. Kansen voor verdere standaardisatie van de formaten en kwaliteiten van verpakkingen, kostreducties door reductie of eliminatie van bedrukking van de dozen bij leveranciers, nieuwe samenwerkingen met andere bedrijven voor hergebruik, ... Dit zijn allemaal opportuniteiten die anders dreigen onder de radar te blijven.

Zo heeft ook Q-lite een grote stroom van de EPE (expanded PE). Een deel ervan kan het bedrijf zelf hergebruiken. Voor een ander deel werkt het samen met een naburig e-commerce-bedrijf dat dit degelijke antistatische beschermmateriaal kan gebruiken bij de verzending van hun producten.

Ook de uitgaande verpakking heeft Q-lite grondig onder handen genomen. De **samenwerking met een verpakkingsconsulent** werpt hier eveneens vruchten af. Over de jaren heen zijn de producten steeds 'beter' verpakt. Een kritische analyse van die verpakking in combinatie met het bewaken en beheren van het transport en installatie resulteert in 4 keer minder afval. Er is vanzelfsprekend ook een impact op het aankoopvolume en het aantal stromen. Zo is bij Q-lite de aankoop van noppenfolie meer dan gehalveerd.

Een taak voor iedereen

Ten slotte werden op de kantoren sorteereilanden geplaatst en de vuilbakjes aan de werkplekken verwijderd. De werknemers moeten nu dus actief hun afval wegbrengen en scheiden. De afvalscheiding van kantoorafval verbetert hierdoor. Inzetten op gedragsverandering door drinkbussen te promoten en trashwalks te organiseren op het industrieterrein en in de naburige wijk, het zetten van uitdagende targets en de opvolging van de vooruitgang dragen bij aan de 'teamsport' die afvalpreventie is.

Samengevat

Samenwerken en verruimen van de kennis zijn de twee sleutelementen om afval te reduceren. Er is niet één actie die alles oplost maar een hele reeks acties, die dikwijls klein kunnen beginnen en gaandeweg heel wat nieuwe opportuniteiten kunnen blootleggen. Als een bedrijf dat al jaren inzet op duurzaamheid er alsnog in slaagt om 30 procent van zijn restafval te reduceren is er met grote zekerheid nog een enorm potentieel in vele maakbedrijven die recent begonnen zijn hierop in te zetten.

Benieuwd hoe ook uw bedrijf stappen kan zetten? Neem contact met [ons](#) op! We helpen u graag zelf verder of verwijzen u door naar de meest geschikte partners uit ons netwerk.

]]>

Authors

Thomas Vandenhaute